

DE GROENE

OM DE KWALITEITEN VAN HUN 'BEBOUWD PERIFER LANDSCHAP' TE VERSTERKEN BESLOTEN DE GEMEENTEBESTUREN EEN SAMENWERKING OP TE ZETTEN EN ZO OP EEN UNIFORME MANIER IN TE SPELEN OP DE WIJZIGENDE RUIMTELIJKE CONTEXT.

Schoten: Kasteeldomein Botermelk

© Pierre Verhoeven voor Provincie Antwerpen

In november 2016 werd de tweejaarlijkse VRP-Planningsprijs uitgereikt op de Werelddag van de Stedenbouw. Twee projecten vielen toen in de prijzen: Openruimtekamers Gavers & Esser, van de provincie West-Vlaanderen (zie Ruimte 35) en De Groene Zes, van de provincie Antwerpen. In het juryverslag lezen we dat 'beide planningsinitiatieven de meerwaarde van doorgedreven samenwerking en overleg laten zien.'

De Groene Zes bestempelde de jury als een 'zeer mooi gemeenschappelijk studiewerk', dat zich buigt over ruimtelijke vragen die de betrokken partnergemeenten met elkaar delen, zoals: 'Hoe omgaan met het patrimonium aan kastelen en bijhorende parkjes? Hoe omgaan met woonparken? Wat met het tanend aanbod aan handel en voorzieningen in de kernen? Wat met de openruimtestructuur, de ecologische en recreatieve waarde?' Diezelfde jury had ook lovende woorden voor het 'indrukwekkend en goed gedocumenteerd overzicht van het instrumentarium dat door lokale overheden kan worden ingezet' – ook al werd de kritische kantbemerking gemaakt dat moeilijke thema's zoals mobiliteit en mobiliteitsgestuurde herontwikkeling buiten beeld blijven. Op elke goede verstandhouding staat blijkbaar een prijs. (KR)

TINE VAN PASSEL [DIENST RUIMTELIJKE PLANNING, PROVINCIE ANTWERPEN]

In het noorden van de provincie Antwerpen bevinden zich, te midden van bossen, heide, parken en kasteeldomeinen, zes gemeenten die onmiskenbaar met elkaar verbonden zijn: Brasschaat, Brecht, Kapellen, Schilde, Schoten en Zoersel. De inwoners van 'de groene zes' delen een rijke geschiedenis en vormen samen een hechte gemeenschap. Er valt altijd wel iets te beleven en hoewel de stad vlakbij ligt, is er voldoende ruimte en stilte voor iedereen.

Om de kwaliteiten van dit 'bebouwd perifer landschap' te versterken besloten de zes gemeentebesturen in 2011 een samenwerking op poten te zetten en zo op een uniforme manier in te spelen op de wijzigende ruimtelijke context. Daarenboven wilden ze de specifieke eigenheid van het gebied valoriseren. Het idee voor een bovenlokale samenwerking was geboren.

Van bij de start is de provincie Antwerpen aangesteld als coördinerende partner. Door haar bovenlokale expertise is de provincie goed geplaatst om dit project vorm te geven en te trekken: ze bewaakt de belangen van alle partners in het project en brengt de juiste actoren rond de tafel. Potenties en knelpunten van 'de groene zes' vormen de basis voor een geïntegreerde langetermijnvisie, gekoppeld aan concrete korte- en langetermijnacties. Voor de provincie Antwerpen is deze gebiedsgerichte manier van werken een van haar kerntaken.

Van bij de start van het project werd volgens vier sporen gewerkt die doorheen het proces uitgewerkt, verfijnd en toegepast worden:

- uitwerking van een geïntegreerde langetermijnvisie
- uitvoering van concrete acties op het terrein op korte en lange termijn
- een performante samenwerkingsstructuur
- gerichte communicatiestrategie

Een nieuwe methodiek

De 'groene zes' gingen van start met de opmaak van een focusnota. Hierin werden de belangen, aandachtspunten en vragen van de gemeenten gecapteerd. Vele van de sleutelkwesties zijn erg actueel: hoe versterken we onze kernen en komen we tot een gevarieerd woonaanbod? Hoe maken we onze woongebieden leefbaar en duurzaam? Hoe integreren we het rijke groene karakter van de regio in het woonaanbod, de werkgelegenheid en andere sectoren?

Uit deze focusnota puurden de projectpartners zes thema's waarrond prioritair gewerkt wordt: woonparken, kasteeldomeinen, kernen, open ruimte, bedrijvigheid en hernieuwbare energie. De bestuurlijke complexiteit van het project maakt het niet evident om een eenduidig en pasklaar antwoord te formuleren. Hoewel de gemeenten ruimtelijk sterk op elkaar lijken, kennen ze toch grote verschillen in beleidsvoering: prioriteiten liggen anders, ze hebben verschillende ruimtelijke standpunten, ...

Ook de inhoudelijke complexiteit laat zich niet zomaar vatten in een 'standaard' ruimtelijke oplossing zoals een RUP, een